

ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Ε'. | ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 28 του Γενάρου 1907 | ΓΡΑΦΕΙΑ: Δρόμος Οικονόμου αριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 232

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- ΨΥΧΑΡΗΣ. 'Η άρρωστη δούλα (συνέχεια).
- ΦΩΤΗΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ. Διαφωνισμός γι' αναγνωστικά.
- Κ. ΘΕΟΤΟΚΗΣ. 'Ο Κατακλυσμός [μετάφρ. από τὰ Σανσκριτικά].
- ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ. 'Αλήθειες και ψέματα.— 'Η πολιτεία τῆς σιωπῆς.
- ΜΑΝΩΛΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ 'Ανοιχτό γράμμα γιὰ τὸ γλωσσικὸ ζήτημα
- ΕΥΡΥΔΙΚΗ Ι. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ. Παραμύθια Μολίβου (τῆς Μιτωλήνης)
- ΧΑΡ. ΑΝΤΡΕΑΔΗΣ. 'Ο Χατζηδάκης και τὸ μῦθμά του.
- ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ — Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ — ΦΟΝΟΠΑΖΑΡΟ — ΒΑΡΒΑΡΟΠΑΖΑΡΟ — ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

Ο ΚΑΤΑΚΛΥΣΜΟΣ

(Μαχαβαράτα III, 12746—12804)

Μεγαλομάντης βασιληῆς, γιομάτοι μεγάλοι.
 Κι' ὅπως ὁ Πλάστης λαμπρὸς ἦταν ὁ γιὸς τοῦ 'Ηλίου,
 'Ο ἑκασούμενος ὁ Μανὸς, ὡ τῶν ἀνθρώπων πρῶτος (1).
 Καὶ ἔσπερνευσε στὴν ἐξά, στὲς ἀφεντιές, στὰ κ' ἄλλη.
 Τὸ φωτόδοτη κύρη του καὶ τὸν προσπάππου Βράχμα. (2)
 Κ' ἦτουν δεῖνός ἀσκητεῦτῆς κ' ἐστέκοτον ὁ ρῆγας
 'Ακκουμπημένος στὸν κορμὸν ἐνοῦ μεγάλου δέντρου
 'Ορθὸς σ' ἓνα ποδῆρι του μὲ σηκωμένα χέρια,
 'Η μὲ τὰ μάτια του ἀκλειστοῦ, μὲ τὸ κεφάλι κάτω
 Κι' ἀσκήτευε ἀκατάκλυτα γιὰ μύρια χρόνια ὁ μάντης.—
 Κ' ἓνα ψαχίκι ἐσίμωσε τὸν ἀσκητὴ μιά μέρα
 Στου ποταμοῦ τὰς τετραπυρῶν τὸ κλημαμένο φρούδι,
 Καὶ τοῦπε : — «Πολυδέξατε, μικρὸ ψαχίκι ἐγὼ εἶμαι
 Καὶ τὰ μεγάλα σκιάζωμαι, στρέψε νὰ μὲ γλυτώσεις.
 Γὰδύναμο τὰ δυνατὰ τὰ ψήρια καταπίουν,
 Παντοτεινὸς εἶν', ἀσκητῆ, γιὰ μᾶς αὐτὸς ὁ νόμος,
 Καὶ τώρα ἐμὲ ποῦ χάνομαι στὴ φοβερὴ νερούσα
 Νὰ μὲ γλυτώσεις θέλησε καὶ θὰ σὲ ἀντιμεδεῖσω».
 Καὶ τοῦ φοριοῦ τὴν ἑμιλιά γιομάτος ψυχόπνοια
 'Ακουσε ὁ μάντης ὁ Μανὸς, καὶ τόπιασε στὸ χέρι
 Καὶ τῆρριξε μὲς στὸ νερὸ σ' ἓνα τρανὸ λαρνίκι,
 Κι' αὐτοῦ τὸ ψῆρι, βασιληῆ, μεγάλωσε κι' ὁ μάντης
 Σὰν τέκνο του τὰγάπησε κ' ἐφρόντιζε γιὰ κείνο.
 Κ' ἔπειτα ἀπίνου σὲ καιρὸ τόσο μεγάλο ἐγένη,
 Που τὸ λαρνίκι τὸ τρανὸ στενόχωρο τούρξοτον
 Καὶ τότες εἶπε τοῦ Μανὸς τοῦ ἔκκουστοῦ προφήτη :—
 «'Ο πολυδέξατε, καλὲ, βίλε με σ' ἄλλο τόπου».
 Κ' ἔβγαλε ἀπὸ τὸ λαρνίκι τὸ ψῆρι πάλι ὁ μάντης
 Καὶ σὲ μιά λίμνη μακρουλὴ τῆρρε νὰ τὸ ρίξει,
 'Ο βασιληῆ ποῦ τῶν ὄχτρῶν χιλῆς τὲς πολιτείες.
 Κ' ἔπειτα χρόνια πέρασαν, κ' ἐτράνησε τὸ ψῆρι
 Στὴ λίμνη αὐτὴ τὴ μακρουλὴ, ποῦχε τρία μίλια μᾶκρος
 Καὶ μίλι πλάτος μ' αὐτὸ ἐκεῖ τώρα δὲν ἐμποροῦσε
 Νὰ κουνηθεῖ καὶ νὰ στεθῆ. Καὶ τότες, βασιλεῆ,
 Βλέποντας πάλι τὸ Μανὸς τοῦ μίλησε καὶ τοῦπε : —
 «Πάρε με, πολυδέξατε, καὶ ρίξε με στὴ Γάγγα (3),
 Στὴν ἁγιασμένη τοῦ 'Οκεανοῦ συμβία κ' ἐκεῖ θὰ μένω,

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΓΙ' ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΑ

'Αρχίζουμε ἀπὸ τὴν ἀρχή.
 Κάθε τόσο ἀκούμε γιὰ ἐπανάσταση, γι' ἀναθεώρηση τοῦ Συνταγμάτου, κι ἄλλης λογῆς ἀναμύρφωσες. Τὲς περιμένουμε...Κι ἂν γίνουνε ὅμως θὰ εἶναι γιὰ τοὺς μεγάλους.
 Μὰ τοὺς μικροὺς, τὸ καινούριο ἔθνος, πὸς θὰ τὸ φροντίσει;
 'Απὸ τὸ παιδί ἀρχίζει ἡ στραβογλωσσιὰ νὰ φέρνει τὸ στράβωμα, τὴ στέρεψη τοῦ νοῦ, τὸ παραμύρφωμα τῆς ἐθνικῆς μας ψυχῆς.
 'Απὸ δῶ, ἀπὸ τὸ δημοτικὸν σκολιὸ ἀνάγκη νὰρχίσει ἡ ἀναμύρφωση γιὰ τὰ πιὸ ἀγαπητὰ, τὰ πιὸ πολύτιμα ποῦ ἔχουμε ὅλοι μας, γιὰ τὰ παιδιά μας, γιὰ τὸ νέο 'Ἔθνος.
 Μὲ τέτλια ἰδέα βγάνομε τὴν προκήρυξή μας ἐτούτη.
 Σκοπὸς μας εἶναι νὰ ἐτοιμάσουμε τὰ βιβλία ὅσα χρειάζονται γιὰ μὴν ἀκέρια παιδικὴ ἀγωγή.
 Τὰ βιβλία ἄφτὰ τὰ ἐτοιμάζουμε πρῶτο— γιὰ τὰ Ρωμιόπουλα ποῦ δὲν πάνε σ' 'Ελληνικὰ σκολιὰ εἴτε γιὰτὶ στὰ μέρη τους δὲν ἔχει τέτλια, εἴτε γιὰτὶ οἱ γονιοὶ τους προτιμοῦνε νὰ τοὺς δώσουνε τὴν πρώτη μύρφωση σπῆτι τους, εἴτε γιὰτὶ προτιμοῦνε τὰ ξένα σκολιὰ, μὲ τὸ δίκιο τους.
 Δέφτερο— 'Ὡς εἶδος ἀντιφάρμακο γιὰ τὰ Ρωμιόπουλα ἐκεῖνα ποῦ τὰ ποτίζει γιὰ χρόνια μὲ τὸ φαρμάκι τῆς ἡ καθαρέβουσα.
 Τρίτο— γιὰ τὰ ἀλλόγλωσσα 'Ελληνόπουλα ποῦ σπάνουνε τὸ κεφάλι τους χρόνια καὶ χρόνια στὰ σκολιὰ μας κι ὅσα βγαίνουνε δὲν μποροῦνε νὰ μεταχειριστοῦνε σὲ τίποτις ἐκεῖνα ποῦ μάθανε, δὲ μιλοῦνε πιά τὴ γλώσσα μας, μένουνε ἀδιάφορα στῆς ἐθνικῆς μας ψυχῆς τὴ ζωῆ, εἴτε καὶ γίνονται κακοὶ ὄχτροὶ τῆς φυλῆς μας.
 Τέταρτο— Κάνουμε τὸ κατὰ δύναμη ἐτοιμάζοντας τὰ χρειζόμενα γιὰ τὸ μελλούμενο σκολιὸ.
 Μονομιάς γιὰ ὅλα τὰ βιβλία ὅσα χρειάζονται στὸ σκοπὸ δὲ φτάνουνε τὰ μέτα μας νὰ κηρύξουμε διαγωνισμοὺς.
 Γιὰ τὴν ὥρα ὁ διαγωνισμὸς θὰ περιοριστῆι στὰ ἀναγνωστικά.
 Πόσα θὰ γίνουνε τὰ ἀναγνωστικά, τρία, τέσσερα ἢ πέντε, τὶ σύστημα πρέπει νὰκολουθήσουμε, τὶ ὕλικὸ νὰ μεταχειριστοῦμε γιὰ τὸ καθένα, γιὰ τὰ ζητήματα ἄφτὰ θὰ δημοσιεύουμε τοὺς βρους μετὰ 6 μῆνες.
 'Απὸ τώρα ὡς τότες παρακαλοῦμε δλους, ὅσοι νιώσουνε τί πάθους κρύβει ἡ προκήρυξη αὐτὴ, νὰ ποῦνε καθαρὰ καὶ ἑάστερα τὴ γνώμη τους, ὅσοι καὶ ἂν εἶναι, ἐδῶ στὸ «Νουμά», νὰ μᾶς φωτίσουνε.
 'Ιδιαιτέρη ἐπιτροπὴ θὰ μελετήσῃ τὴν κάθε γνώμη. 'Επειτα θὰ δημοσιέψῃ τοὺς βρους τοῦ διαγωνισμοῦ.
 'Ενας καλὸς μου φίλος μοῦ δωσε 1000 φρ. νὰ τὰ διαθέσω, ὅπως θέλω γιὰ τὴν 'Ιδέα. Νομίζω πὼς ἄφτὸ ποῦ κάνω εἶναι τὸ καλύτερο.

Γιὰ τὴν ἐπιτροπὴ
ΦΩΤΗΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ
γιατρός

Πόλη, Γενάρης 1907.

'Η κι' ὅπου κρίνεις, ἄχολε, καὶ θένα σ' ὄπακούω,
 Τὶ τὸ μεγάλο τὸ κορμί σὲ σένα τὸ χρωστάω.
 'Ἐτσι τὸ ψαρι ἐμίλησε, καὶ τῆρρε ὁ προφήτης
 'Ο δοξασμένος στὰ νερὰ τῆς Γάγγης, βασιλεῆ,
 Καὶ σὲ ὁ ποτῆμι τῆρριξε. Κ' ἐτράνησε αὐτοῦ πάλι
 Γλίγωρα κ' εἶπε τοῦ Μανὸς τὰ λόγια τοῦτα τότες : —
 «'Ο δοξασμένος δὲ μπορῶ στὴ Γάγγα νὰ κινῶμαι,
 Τὶ τὸ κορμί μου ἀξιώθηκε κίμε μου ὀπίσω χάρη
 Καὶ πάρε με στὸν 'Οκεανὸ». — Καὶ τῶγαλε ὁ προφήτης
 'Απὸ τῆς Γάγγης τὰ νερὰ καὶ στοῦ 'Οκεανοῦ τὸ κύμα
 Τῆρριξε, Κσσοκράτορα καὶ τὸ τεράστιο ψῆρι
 'Ἦτουν εὐκολοβαστῆχτο καὶ καλομυρωδᾶτο.
 Κι' ἔμα στὸ πέλαγο ἔπεσε καὶ σὰ χαμογελῶντας
 Εἶπε τοῦ μάντη τοῦ Μανὸς τὰ λόγια τοῦτα πάντα : —
 «Σὲ σένα, πολυδέξατε, χρωστάω τὸ λυτρωμὸ μου.
 'Ἐρχεται δύσκολος καιρὸς, ἄκουσε τί θὰ κάμεις.
 'Ὅλα τῆς γῆς τὰ ζωντανὰ θ' ἀφανιστοῦν σὲ λίγο

Καὶ κινητὰ κ' ἀσάλευτα (4), μεγάλε βροιλία.
 Τώρα ὁ καιρὸς ἐπλάκωσε τοῦ Ποντισμοῦ τοῦ κόσμου,
 'Αφοῦ τὸ ἔρρει, πρόσεξε πὼς πρέπει νὰ γλυτώσεις.
 'Ἦρθε ὁ σκληρότετος καιρὸς τοῦ χαλασμοῦ τοῦ κόσμου,
 Θὲ νὰ χαθοῦν τὰ ζῶ τῆς γῆς ἀντάμα καὶ τὰ δέντρα,
 'Ἐσὺ ὅμως φτιάσε, βασιληῆ, ἓνα καράβι στέγρο
 Καὶ δέσε ἀπὸ τὴν πλώρη του ἓνα σκοινὶ κ' ἀνέβα
 Μὲ τοὺς ἐφτὰ δημιουργοὺς (5) σ' ἐκεῖνο, καὶ μαζὶ σας
 Πάρστε κάθε ζωντανὸν ξεχωριστὰ τὸ σπέρο,
 Κατὰ πὼς λὲν οἱ παλαιοὶ βραχυμᾶνοι φυλαγμένον.
 Κι' ὅταν θὲ νᾶσαι, βασιληῆ, μπασμένος στὸ καράβι,
 Περιμένε με καὶ θάρθῶ κερατοφόρο, κ' ἔτσι

4) Ζῶα καὶ δέντρα.

5) 'Ο θεὸς Βράχμας, γιὰ νὰ χτίσει τὸν κόσμο, ἔπλασε ἐφτὰ δημιουργοὺς, ποῦ εἶναι κ' ὅλας οἱ ποιητῆς τῶν Βουδισκῶν θμῶν, καὶ ποῦ ἔκαμαν ὅ,τι ὑπάρχει στὴ φύση.

1) 'Ο βραχμᾶνος Μαρανταῖας διηγᾶται τὴν ἱστορία στὸ βασιλεῆ 'Ιουδδισθιρα.
 2) 'Ο κοσμοπλάστης Βράχμας ἦταν τοῦ 'Ηλίου πάππου.
 3) 'Ἐτσι ὀνομάζεται σανσκριτικὰ ὁ Γάγγης ποταμὸς.

Θά μὲ γνωρίσεις, ἀσκητή. Θά κάμεις ὅ,τι σοῦπα.
 Πήγαινε, ἐγὼ σὲ χαιρετῶ καὶ φεύγω, δοξασιμένε,
 Μά νὰ γλυτώσεις δὲ μορφεὶ χωρὶς ἐμὲ τὸ πλοῖο,
 Ὁ λόγος μου εἶναι ἀληθινός.— Ἔτσι τὸ ψάρι τοῦπε.
 Κι' ὁ μάντης ἀποκρίθηκε :— « Ὁ,τι μοῦ λές θά κάμω ».
 Κ' ἐχωριετήσαν φιλικὰ κ' ἐπῆγαν ἔπει ἠθέλαν.
 Τότε ὁ φρόνιμος Μανὺς μαζί μ' ἔλους τοὺς σπόρους
 Τῶν ζωντανῶν ἀρμένισε στὴν πολυκυματοῦσα
 Τῆ θάλασσα μ' ἕνα μικρὸ κι' ἀρνήσκαυσε καράβι.
 Τὸ ψάρι ἀνενοήθηκε, κι' οὐτὸ κερατοφόρο
 Τὸ στοχασμὸ τοῦ ζέροντας τοῦ παρουσιάστη ἄμισως.
 Ἐπέφταν τότες οἱ βροχές' κι' ὁ μάντης ἔμα τὸ εἶδε,
 Κερατοφόρο καὶ τρανὸ καὶ σὰ βουνὸ μεγάλο,
 Τῶδεσε ἀπὸ τὸ κέρατο μὲ τὸ σκοινὶ τῆς πλώρης.
 Κ' ἔτσι δεμένο ἐρρίχτηκε μ' ὄρμη πολὺ μεγάλη.
 Στὴ θάλασσα τὴν ἀνοιχτὴ κ' ἔσυρε τὸ καράβι.
 Καὶ τὰ νερά τῆς θάλασσας τῆς πολυκυματοῦσας
 Ἐχόρευαν κ' ἐμούγγριζαν, κι' ὁ μάντης μὲ τὸ πλοῖο
 Ἐβιάβαινε τοὺς ὠκεανούς, ἐπέντη τῶν ἀνθρώπων.
 Κι' ὅπως ὁ νοῦς τῆς γυναικὸς ταράζεται σὲ πάθος,
 Ἔτσι καὶ οἱ ἀνέμοι ἐτάραξαν τοῦ μάντη τὸ καράβι
 Καὶ τάνεδοκατέβαζαν στὴν ἄπειρη τὴν ἄρη.
 Ἦταν τὰ πάντα νερούλα, κι' ὁ οὐρανὸς κι' ὁ ἀέρας.
 Κ' ἡ γῆ καὶ τὸ στερέωμα ἦταν ἀφανισμένα.
 Καὶ τότες πλιὰ δὲ φάνοιεν τὸν χυλασμένον κόσμον
 Παρὰ ὁ Μανὺς κι' οἱ μάντιδες οἱ ἑρτά κι' αὐτὸ τὸ ψάρι
 Ποῦ ἀκούραστο στοὺς ὠκεανούς ἔσπερε τὸ καράβι
 Γιὰ πολλὰ χρόνια, βασιλεῖ τῆς οἰκουμένης Κύριε.
 Καὶ τὸ καράβι τοῦ Μανὺς τόφερε στὰ Ἰμαλάτιζ
 Σὲ μιὰ κορφή, ποῦ μιὰ φορὰ «Κέρατος ὀνομαζόταν
 Κ' ἐμίλησε γλυκὰ γλυκὰ στοὺς μάντιδες γελώντας :—
 «Σὲ τούτην τὴ βουνοκορφή θέσετε τὸ καράβι».
 Καὶ τῶδεσαν οἱ μάντιδες τὴν ὀμιλιὰ γρικῶντας
 Στῶν Ἰμαλάτων τὴν κορφή ποῦ Κέρατο ἐλογιόταν
 Καὶ τώρα Κερατόδεμα λογιέται, βασιλεῖ.
 Καὶ τοὺς ἐξανμίλησε στεκόμενον σιμά τους :—
 «Ἐγὼ εἶμαι ὁ Βράχμας ὁ θεός, ἐγὼ εἶμαι ὁ Κοσμοπλάστης,
 Ἐπῆρα τὴ μορφή ψαριοῦ κ' ἔρθε νὰ σὰς γλυτώσω,
 Καινούριον κόσμον ὁ Μανὺς ὁ μάντης θένα χτίσει,
 Θεοὺς ἀνθρώπους δαίμονες θὲ νὰ δημιουργήσει,
 Κι' ἔλα τέσσερα τῆς γῆς καὶ κείνα ποῦ κινιούνται,
 Καὶ θένα ψάλουν τὸ ἔργο τοῦ τῶν ποιητῶν οἱ στίχοι.
 Ὁ νοῦς του δὲ θά σκοιτῆται, γιὰτὶ θά τὸν βοηθεῖ,
 Ἡ δύναμη τῆς χάρις μου στὴ νέα δημιουργία».
 Ἔτσι τὸ ψάρι ἐμίλησε κι' ἄμισως ἀφανίστη.
 Κι' ὁ μέγας μάντης ὁ Μανὺς, ὁ γυῖος τοῦ Φωτοδέτη,
 ἠθέλησε τὰ ζωντανὰ τῆς γῆς νὰ ξαναπλάσει,
 Κι' ἀρχίνησε μὲ ἐκυρίεψε τὰ φρένα του ἡ σκοτούρα.
 Καὶ τότες πάλι ἀσκήτησε κερτερικὰ ὁ προφήτης
 Κ' ἡ δύναμη τῆς ἀσκήτης τὸν βοήθησε νὰ πλάσει
 Ὅλα τῆς γῆς τὰ ζωντανὰ προπούμενα καθέναν.

Κ. ΘΕΟΤΟΚΗΣ

ΑΛΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΨΕΜΑ

('Ιστορίες γιὰ παιδιὰ καὶ φιλοσόφους)

Η ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΗΣ ΣΙΩΠΗΣ

Στὸ μάρμαρο ἐνὸς ἐρημικοῦ τάφου κάθονται δύο
 ἄνθρωποι. Τὸ Ἰταλιό, κίτρινομένο μάρμαρο μέσα
 στὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ, λάμπει κατάλευκο σὰ χιόνι.
 Τὸ φεγγάρι βαλσαμώνει καὶ κάνει σὰν ψεύτικη
 ὅλη τὴν ἐξοχὴ ὀλόγυρα, τὰ δέντρα, τὰ σπιτάκια,
 τὸν παλιὸν μεσαιωνικὸν πύργο, τὴν ἀκίνητη λίμνη.
 Οἱ δύο ἄνθρωποι κάθονται ἀπάνω στὸ λευκὸ μάρ-
 μαρο. Ὁ ἕνας εἶναι γέρος μὲ κάτασπρα μαλλιά
 καὶ μακρὰ χιονισμένα γένεια. Ὁ ἄλλος εἶναι ἕνα
 παιδί μὲ σγουρὰ κατὰξανθα μαλλιά. Ὁ γέρος λέει
 στὸ παιδί.

— Κάτω ἀπ' αὐτὸ τὸ μάρμαρο κοιμάται ὁ φι-
 λόσοφος ποῦ εἶδε τὸ θαῦμα.

Τὸ παιδί χαϊδεύει τὸ λευκὸ μάρμαρο μὲ τὰ πα-
 χουλά χεράκια του.

Ὁ γέρος ἀνιστορεῖ τὸ παραμῦθι τοῦ φιλοσόφου.

*

Μέσα στὸν ψηλὸν πύργο καθότανε ἕνας γέρος φι-
 λόσοφος. Ὁ γέρος φιλόσοφος κοιμάται τώρα κάτω
 ἀπ' τὸ λευκὸ μάρμαρο. Κι' ὁ πύργος ἀπὸ τότε ἐμει-
 νεν ἐρημος. Κανένας δὲν ἔρθε νὰ καθίσῃ ἐκεῖ μέσα,
 οὔτε κανένας περνᾷ σιμά του.

Ὁ φιλόσοφος εἶτανε κλεισμένος χρόνια καὶ χρό-
 νια μέσα στὸν πύργο του. Ζοῦσε ὀλομόναχος μέσα
 σὲ παλιὰ βιβλία,τριγυρισμένος ἀπὸ παράξενα ἐργα-
 λεία, ἀπὸ μεγάλους χάρτες, φαρμάκια καὶ νεκρο-
 κεφαλές. Ὀλόγυρα στοὺς τοίχους εἶτανε κρεμασμένα
 μέσα σὲ παχειὰ ἀκόνη,σαῦρες ξεραμένες, πουκάμισα
 φιδιῶν,ξερὰ βότανα καὶ κάθε λογῆς μάγια. Καὶ τὰ
 ψηλά κυπαρίσσια, ψηλότερα ἀπ' τὸν πύργο, πνί-
 γανε δλοτρόγυρα μ' ἕνα μαῦρον ἔσκιο τοὺς τοίχους
 καὶ τὰ παράθυρα.

Κλεισμένος μέσα στὸν πύργο τοῦ ὁ φιλόσοφος,
 ζητοῦσε νὰ πλάσῃ μὲ τὴ φαντασία του, μὲ τὴ σο-
 φία καὶ τὴν ἀγάπη, ποῦ κρυφοκάιγε κάτω ἀπ' τὴν
 παχειὰ στάχτη τῆς καρδιάς του, ζητοῦσε νὰ πλάσῃ
 μιὰ Πολιτεία. Μιὰ Πολιτεία ποῦ κανένας φιλόσοφος
 δὲν τὴν εἶχεν ὀνειρευθεῖ ὡς τώρα.

Ὁ πύργος, ἀπάνω στὸν ψηλὸ λόφο, εἶτανε σὰ
 σκιαχτρο. Κανένας δὲν ἐζύγωνε κοντὰ του. Καὶ κα-
 νένας δὲν εἶχε ἰδεῖ ποτὲ τὸ γέρο-φιλόσοφο ποῦ κα-

θότανε ὀλομόναχος μέσα στὰ παλιὰ βιβλία, στὶς
 ξεραμένες σαῦρες καὶ τὶς νεκροκεφαλές. Λέγανε μόνο
 πὼς ὁ γέρο φιλόσοφος δὲν εἶχε ἰδεῖ ποτὲ του τον
 κόσμο, δὲν ἀγαποῦσε τοὺς ἀνθρώπους καὶ δὲν εἶχε
 γνωρίσει τὴν ἀγάπη. Καὶ λέγανε ἀκόμα πὼς σὰν ἐ-
 γέρασε πολὺ καὶ εἶδε μέσα στοὺς χάρτες καὶ τὰ
 βιβλία, πὼς ὁ Χάρος ἔρχεται νὰ τονε πάρῃ, ἀπο-
 θύμησε τὴ ζωὴ κι' ἀποζητοῦσε τοὺς ἀνθρώπους κ'
 ἤθελε νὰ γνωρίσῃ τὴν ἀγάπη. Κι' ὅσοι περνοῦσαν
 μακρὰ ἀπ' τὸν πύργο τὰ μεσάνυχτα λένε πὼς ἔ-
 κουγαν μιὰ βαγισμένη φωνὴ ποῦ τραγουδοῦσε λόγια
 τῆς ἀγάπης.

Αὐτὸς εἶτανε ὁ φιλόσοφος τοῦ εἶδε τὸ θαῦμα.
 Τώρα κοιμάται κάτω ἀπ' αὐτὸ τὸ μάρμαρο. Ἐνα
 βράδυ τὸ γεμάτο φεγγάρι πρόβαλε ἀπὸ τὸν ἀντε
 κρυνὸ λόφο. Ὑψώθηκε ἀνάμεσα ἀπ' τὶς ψηλὲς λεῦ-
 κες κ' ὕστερα σταμάτησε καταμεσῆς τοῦρανοῦ καὶ
 καθρεφτιζότανε μίση στὰ νερά τῆς λίμνης. Τότε ὁ
 γέρο-φιλόσοφος ξεπρόβαλε ἀπ' τὸ ψηλὸ ἀψιδωτὸ πα-
 ραθύρι. Τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ ἔπεσε ἀπάνω στὰ
 λευκὰ του μαλλιά, στὸ πλατὺ του μέτωπο,στὰ μα-
 κρὰ χιονισμένα του γένεια καὶ γλύστρησε ὡς τὴν
 ψυχὴ του. Ὁ γέρο-φιλόσοφος ἐνοιωσε τότε τὰ γέ-
 ρικα στήθια τοῦ νὰ πλημμυρίζουν ἀπὸ ἕνα κατὰ-
 λευκο φῶς. Κι' ἀναστένανε.

Ὁ ἀναστεναγμὸς τοῦ δὲν ἀκούσθηκε. Ἐνα ἀπ-
 δόνι ποῦ τραγουδοῦσε μέσα στὰ κλαδιὰ τοῦ κυπα-
 ρισιοῦ βουβάθηκε κι' αὐτό. Τὸ ἕλαφρὸ φλοίσβημα
 τοῦ νεροῦ ἔσβυσε γλυκὰ στὶς ὄχθες τῆς λίμνης. Τὸ
 μακρυνὸ παραπνο τοῦ κούκου ἐσώπασε. Ὅλους τοὺς
 ἔχους τοὺς ἤπιε τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ.

Τότε μέσα στὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ ἕνας κόσμος
 γεννήθηκε. Ὁ κάμπος ἐγένισε ἀπὸ κατάλευκες σκιές.
 Οἱ σκιές ἀπλώθηκαν ὀλόγυρα κ' ἐγέναν ἀσπροντυ-
 μένες παρθένας μὲ χρυσὰ μαλλιά, στοὺς κατάλευ-
 κους ὄμους, καὶ παλληκάρια ψηλά καὶ λεβέντικα,
 μὲ ἀσημένιες φορεσιές. Τὰ παλληκάρια ἀγκάλιασαν
 τὶς παρθένας καὶ στήσανε χοροὺς ἀπάνω στὸ ἀνθι-
 σμένο χορτάρι. Κανένα τραγοῦδι δὲ φτέρωνε τὰνα-
 λαφρα πόδια, μὰ τὰ ὠραία κινήματα μοιάζανε σὰν
 μουσικὴ καὶ τάνεμίσματα τῶν πέπλων μέσα στὸ φῶς
 μοιάζανε μὲ τραγοῦδι.

Ζευγάρια-ζευγάρια ἦσανε ζαπλωμένα κάτω ἀπ'
 τὶς ἀσημένιες λεῦκες. Ἐνας νέος ἀκούμπωσε τὸ ὠ-
 ραῖο κεφάλι ἀπάνω στὰ λευκὰ στήθια μιᾶς κοπέ-
 λας καὶ εἶχε τὰ μάτια του κλειστὰ καὶ τὰ χεῖλια
 καρφωμένα. Μιὰ κοπέλλα ἀγκάλιασμένη μ' ἕνα πα-

ΨΥΧΑΡΗΣ

Η ΑΡΡΩΣΤΗ ΔΟΥΛΑ *

Ὁ κ. Ἀντρέας δὲν τὸ ὑποψιάζοτανε πὼς τὸ
 λεφκάδι τῆς ἀνάλυσης δὲ σήμαινε, πὼς ἀπὸ λεφκά-
 διαστὴ δὲν ἔπασκε καθαρτὸ ἡ Κατινούλα καὶ πὼς
 προερχότανε ἀπὸ τὸ νεφρὸ τῆς μαζί μὲ τὸ ἔμπυο ἢ
 πὶὸ σωστὰ ξαιτίας τοῦ ἔμπυου, πὼς εἶτανε δηλαδή,
 ὅπως λένε οἱ γιατροί, νεφρολέφραδο. Τὸ αἷμα τῆς
 δὲ λεφκάδιαζε διόλου. Σὰ νὰ μὴν τὸ κατάλαβε οὔτε
 ὁ κ. Ἀμάρος. Διαγνωστικέφε φουσκοαἰσθήσια. Τόσο
 μόνο. Ἀσημόνησε ὀλότελα ὁ ἴδιος πὼς τὸ νεφρὸ τῆς
 εἶχε ξεκολλήσει πρὸ δέκα χρόνια. Περσμένα ξεχα-
 σμένα. Τοὺς γιατροὺς ἔδικα τοὺς κατηγοροῦμε. Εἶ-
 ναι ἄνθρωποι κι' ἀφτοὶ σὰν καὶ μᾶς. Τοὺς περνοῦμε
 γιὰ θεοὺς καὶ δὲ βλέπουμε, δὲ στοχαζοῦμαστε πὼς
 καὶ τοῦ λόγου τοὺς παθαίνουνε ὅσα παθαίνουνε κ'
 οἱ ἄλλοι. Ἀθρόπινα πράματα. Ἴσως κιόλας ἀθρό-
 πινες ἀνάγκες ἢ κούραση, κάποτες ἢ ἀδιαφορία, κά-
 ποτε κ' ἢ βριασιμάρα. Ὁ γιατρός ἔχει νὰ κάμῃ μὲ

(*) Ἡ ἀρχὴ τοῦ στοῦ 228 φύλλο.

ἀβῶστος ἀπὸ τὸ πρῶτὸ ὡς τὸ βράδυ. Ἀδύνατο νὰ
 προσέξῃ τὸ ἴδιο στὸν καθένα, ὅπως μᾶς εἶναι ἀδύνα-
 το καὶ μᾶς, τὸ ἴδιο νὰ προσέξουμε σ' ὅτι κατα-
 πιαστοῦμε στὸ διάστημα μιᾶς μέρας. Ὁ κ. Ἀμά-
 ρος πρόσεγε ὡστόσο πολὺ. Γιατρός μὲ τόνομα κι' ἀ-
 ξιόλογος θεοαπερτής, ποῦ πιστεβε ἀκλόνητα—κι' ὄχι
 ἄδικα—στὴ θεραπευτικὴ, ποῦ τοῦ ἄρεζε νὰ διορίζῃ
 γιατρικὰ, νὰ τὰ συναρμολογᾷ τὸ ἕνα μὲ τᾶλλο σο-
 φὰ καὶ πιδέξια, νὰ σοῦ παραγγέλνῃ ἀπὸ τὸ τάδε
 πιετό, μὰ νὰ προστέτῃ καὶ τὸ τάδε, νὰ σοῦ τὸ
 διορθώσῃ κι' ἀφτὸ μὲ κάτι χάπια, καὶ νὰ σοῦ γε-
 μιλίη κόλλες καὶ κόλλες χαρτί συντχγές.

Τοῦ ἔλειπε καὶ τὸ πὶὸ σπουδαῖο γιὰ τὴν Κα-
 τινούλα, ποῦ δὲν εἶτανε χειροῦργος, κ' οἱ νεφροαἰσθί-
 στικες σήμερα, μαζί τους κ' οἱ φουσκοαἰσθίτικες θέλου-
 νε χειροῦργους, μάλιστα εἰδικούς, γιὰτὶ δὲν εἶναι καὶ
 κάθε χειροῦργου δουλειὰ. Ποῦ νὰ τὰ ξέρῃ ὁ κ. Ἀντρέας,
 ἀφτοῦ κι' ὁ κ. Ἀμάρος δὲν τὸ μυρίστηκε πὼς ἔπρεπε νὰ
 στείλῃ τὴν ἀρρώστη σὲ κανένα του συνάδερφο ; Μὲ
 τὴν θεραπευτικὴ νόμιζε πὼς βολεῖθουνοι δλα. Δὲν
 πῆγε ὁ νοῦς του στὸ νεφρὸ, μόνο καὶ μόνο γιὰτὶ τὸ
 νεφρὸ δὲν τὸ γνώριζε ὅπως γνώριζε τὰ θεράπευματα
 καὶ τὶς θεραπείες. Ἀγαθὸς ἄνθρωπος, μεσόκοπος, μὲ
 πρόσωπο γλυκὸ, γλυκὰ μάτια, γλυκὴ ἐκφραση καὶ

σοβαρὴ, μακρὰ χιρζιζόξαθα γένεια, μαλλιά κοντο-
 κομμένα, ὄχι πολὺ ἀψηλὸς στάναστήμα, πάντα σὰν
 κουρασμένος καὶ λιγάκι ἀδύναμος. Ἐτρεχε ὅλη τὴ
 μέρα, τρεῖς φορὲς τὴ βδομάδα ἔβλεπε σπῆτι τοῦ ἀβ-
 ῶστους, καὶ τότες πιά, καὶ ποῦμε τὴν ἀλήθεια,
 μπεροῦσε κάπως καὶ νάνασάνῃ, νὰ διασκεδάσῃ κιό-
 λα μὲ κάτι ὠραῖες συλλογές ποῦ εἶχε ἀπὸ διαφόρων
 εἰδῶν πρᾶματα καὶ ποῦ τὶς πλοῦτιζε μὲ ἀγάπη,
 ἀρχαῖα γαλλικὰ νομίσματα τῆς παλιᾶς βασιλικῆς
 ἐποχῆς ἢ τῆς πρώτης Δημοκρατίας, ἀγαλματάκια
 ξύλινα, μπραῦντζινα, χρυσὰ τῶν Ἰνδιάνων, τῆς Κί-
 νας, τῆς Γιαπωνίας. Βούδδες καθιστοὺς καὶ σταθρο-
 ποδαριασμένους, μάσκες κατσουφισμένες καὶ τρομε-
 ρές, ἢ γελαστές καὶ μπουφρικες. ἄλμπουμια λαμ-
 πρόδετα γεμάτα λουλούδια σφανταχτερά, ζουγραφι-
 σμένα μὲ τέχνη, πολύτιμες πορτογαλές, μυριόχρω-
 μες, σπάνια βιβλία, βάζα, σκαλισμένες κλειδαριές,
 κλειδιὰ ποῦ κρεμύτανε στοὺς τοίχους, ὄψαματα ποῦ
 σκεπάζανε τὰπάνω τῆς τσιμινίας, κορνίζες ὀμορφο-
 δουλεμένες, μινιατοῦρες, δαχτυλιδία τορονφτά, ἑτα-
 ζέρες φορτωμένες καρφακία, ποτηράκια, γυαλιὰ.
 εἰκονούλες, χρυσαφικὰ, εἰδίσματα λογιῶ λογιῶ καὶ
 μιμππελότα, ὅλα μὲ γούστο διαλεγμένα καὶ συγυ-
 ρισμένα. Τὸ σπῆτι τοῦ σωστὸ Μουσεῖο.